

DIP DRUŠTVO ZA ISTRAŽIVANJE I POTPORU

Program rada DIP-a za razdoblje od 2018. do 2021. godine¹

Operativni plan rada DIP-a za 2018. godinu

Temeljem postignutih rezultata u 2017. godini, vidljivih iz Izvještaja o Programu rada za 2017. godinu te izvršene SWOT analize (prepreka i mogućnosti te snaga i prednosti), Glavni odbor je na sastanku Odbora 10.12.2017, pripremio prijedlog Programa rada i Financijskog plana za izvanrednu skupštinu, koja je održana 23.12.2017. godine. Skupština je jednoglasno usvojila Program rada za razdoblje 2018. do 2021. godine, Operativni plan za 2018. godinu i Financijski plan za 2018. godinu. Kako bi ciljevi strateškog planiranja bili što realniji, a rezultati uspješniji i mjerljiviji produžilo se razdoblje strateškog planiranja na 3 godine. Članovi Skupštine su se usuglasili da sljedeća područja djelovanja budu prioritetna i dalje u razdoblju od 2018. do 2021. godine, a ujedno i intenzivirani i za 2018.:

1. **afirmacija i informiranje javnosti o radu udruge** – rad na vidljivosti aktivnosti i djelovanja DIP - a, u skladu s ciljevima, upisivanje novih članova i rad s volonterima/mentorima, suradnja s drugim organizacijama i dalje
1. **razvijanje projekata i programa kojima se unaprjeđuje život djece i mladih, posebno u područjima:**
  - smanjivanja društvene isključenosti, posebno djece i mladih
  - odgoja i obrazovanja odnosno osposobljavanja, posebno djece i mladih
  - organizacije slobodnog vremena djece i mladih kao faktora smanjivanja rizičnog ponašanja
  - razvijanja potpore i socijalnih usluga, posebno pružanja usluga mentorskih programa, poludnevnog radno-okupacijskog dnevnog boravka i savjetovanja za prioritetnu skupinu mladih s teškoćama u razvoju i psihosocijalnom funkcioniranju, ali i za druge ranjive skupine
  - unaprjeđenje javnih politika za djecu i mlade, osposobljavanja djece i mladih za aktivno sudjelovanje.
  - oblikovanje modela praćenja djece i mladih s teškoćama i drugim rizicima od razvoja odstupajućeg ponašanja
  - osiguravanje financijske održivosti razvijanjem modela društvenog poduzetništva kroz model zapošljavanja ciljnih skupina uz potporu (radnih asistenata) i posredovanja za zapošljavanje.

U skladu s prioritetnim područjima djelovanja za 2018. do 2021. planirane aktivnosti za 2018. godinu, a u skladu s ciljevima DIP – a su:

---

¹ Programi rada se donose u skladu s dinamikom programa koji se provode, koji jesu u skladu s dinamikom akademske/školske godine i objavljenim kalendarima javnih poziva i natječajima, a operativni planovi su vidljivi iz Financijskih planova odnosno obrazloženja financijskih planova, koji se podnose godišnje (kalendarski), kako bi se moglo pratiti napredak u postizanju rezultata.

- unaprjeđenje kvalitete života djece i mladih te drugih skupina građana, posebno s manje mogućnosti, u svrhu prevencije i smanjivanja društvene isključenosti te jačanja solidarnosti i humanosti u zajednici
- promocija zdravog stila života i zdravlja, bavljenje fizičkim aktivnostima i drugim aktivnostima kojima se poboljšava psihofizičko zdravlje
- unaprjeđenje socijalnih djelatnosti i usluga, mentorskih programa i drugih programa psihosocijalne podrške i druge pomoći
- promicanje, unaprjeđenje i provedba interdisciplinarnih znanstvenih i stručnih istraživanja, naročito primijenjenih, u svrhu unaprjeđenja kvalitete života različitih skupina u društvu
- unaprjeđenje formalnog i neformalnog odgoja i obrazovanja
- promicanje i zaštita ljudskih prava, posebno djece i mladih te demokratske političke kulture
- unaprjeđenje društvene infrastrukture (zakonodavnog, institucionalnog, financijskog i strateškog okvira) za djelovanje neprofitnih organizacija i drugih sektora u društvu, u svrhu unaprjeđenja kvalitete života različitih skupina
- unaprjeđenje međunarodne i druge suradnje, u skladu s ostalim ciljevima Društva
- unaprjeđenje održivog razvoja poticanjem održivog razvoja u ruralnim i urbanim područjima, s posebnim naglaskom na korištenje potencijala i zaštitu prirodnih i sociokulturnih resursa
- unaprjeđenje i poticanje na društveno poduzetništvo i druge oblike samozapošljavanja, u svrhu povećanja zaposlivosti, samofinanciranja i financijske održivosti neprofitnih organizacija, skupina i pojedinaca
- unaprjeđenje dostupnosti i promicanje jednakog pristupa kulturi, poticanje kreativnog i kritičkog izražavanja te razvijanje medijske kulture i medijske pismenosti.

Osnovni cilj naših programa uspostaviti je kvalitetan sustav skrbi i prevencije društvene isključenosti skupina s manje mogućnosti:

- prvenstveno se to odnosi na djecu i mlade s ne/dijagnosticiranim teškoćama i poremećajima u ponašanju, ali i drugih skupina u riziku od razvoja odstupajućih ponašanja, u dva modula, koja se sastoje od niza povezanih aktivnosti, a temelj oba modula čini mentorski program
- temelj za planiranih aktivnosti je unaprijediti postojeće programe te osigurati financijsku održivost.

Temeljeni programi koji će se provoditi i unaprijediti njihova kvaliteta su:

LABORATORIJ ŽIVOTNIH VJEŠTINA PRIJATELJI oblikovan u 2 modula:

1. modul za mlade s teškoćama u razvoju koji su izvan sustava obrazovanja, osposobljavanja i rada (u NEET situaciji)
2. modul za djecu i mlade s teškoćama i drugim rizicima od odstupajućeg ponašanja.

I Program Laboratorij životnih vještina Prijatelji - modul

Ciljna skupina/korisnici: djeca i mladi s teškoćama u razvoju i drugim rizicima od odstupajućeg ponašanja (19 do 30 godina) kojima je potrebna dodatna podrška prijateljski orijentirane odrasle osobe kako bi razvili samopouzdanje i socijalne vještine, proširili interese, obogatili socijalnu mrežu i provođenje slobodnog vremena; sa završenim redovnim školovanjem u posebnim razrednim odjelima za djecu s organski uvjetovanim poremećajima u ponašanju i progradirajućim psihopatološkim stanjima ili Centru za odgoj i obrazovanje, nezaposleni, sa širokom lepezom teškoća, od teškoća iz autističnog spektra, smanjenih intelektualnih mogućnosti, motoričkih smetnji, ADHD-a, poremećaja u ponašanju, a većina njih boluje i od epilepsije i drugih kroničnih bolesti) nezaposlene mlade osobe koje po završetku

srednje škole "sjede kod kuće i gotovo cijeli dan provode pred računalom" i sl. Temeljni mentorski program sadrži osnovne aktivnosti mentorstva koje se provode individualno i grupno (rad u mentorskom paru i u grupama od 5 do 10 korisnika i 5 do 10 studenata/volontera/mentora; u grupnim susretima u kreativno- likovnim radionice izrađuje se ukrasne predmete, sklapa jednostavne predmete i drugo.) te dopunske aktivnosti koje se mogu provoditi i kao zasebni projekt.

Za temeljni mentorski program ciljevi jesu:

1. strateški cilj: povećati broj uključenih korisnika te oblikovati mentorske programe za druge ciljane skupine (ovisnike, djecu i mlade iz teških socijalnih uvjeta i dr.)

Cilj programa je omogućavanje socijalne podrške za mlade s teškoćama u razvoju i ponašanju i drugim rizicima od razvoja odstupajućih ponašanja i osposobljavanje za život i rad. Kako je osigurano minimalno financiranje programa za 3 godišnje razdoblje od 2015 do 2018. godine, za 2 grupe a potrebe su veće, treba se prijaviti na sve natječaje za financiranje, kako bi se moglo osigurati prihode za aktivnosti za koje nedostaju sredstva, (režije, razlika za plaću, povećanje naknada, za najamninu, za materijalne troškove, kao i povećanje broja mentorskih parova).

1.1. Specifični ciljevi za razdoblje 2018. – 2021. :

- osposobiti nove volontere/mentore, pričuvene mentore i druge volontere za ostale poslove (provesti barem dva ciklusa edukacije za mentore godišnje kako bi se osiguralo uvjete da se mogu primiti novi korisnici u program, zbog velikog broja upita te brzo osigurati zamjenu za mentore koji su odustali
- osposobiti volontera/ku za koordinatora volontera kako bi preuzeo menadžment volontera jer kompleksnost komunikacije i praćenja rada zahtjeva angažman programskog tima više od mogućnosti, uputiti nove istaknute volontere na osposobljavanje za koordinatora volontera
- obzirom da nije moguće uskladiti obaveze volontera/studenta i termine za Idemo plivati! praćenje i grupni odlazak na ovu aktivnost preuzimaju radni asistenti i asistenti koordinatora programa, a povremeno volonteri
- povećati suradnju s drugim udrugama i institucijama, posebno na aktivnostima u kojima mogu sudjelovati mentorski parovi, te formalizirati onu suradnju koja je neformalna za sada, zajedničkim prijavama na natječaje, zbog širenje mreže podrške i stjecanja dodatnih kompetencija korisnika i volontera
- povećati uključenost korisnika u druge aktivnosti poput izleta, "Vesela škola kuhanja", odlazak na sportska natjecanja, terapijsko jahanje, vrtlarjenje u eko vrtovima (Eko vrt Viškovo i drugi) i drugo
- senzibilizirati grupu mladih iz drugih udruga na rad u grupi dok se ne ostvare mogućnosti (financijske) za uključivanje – cilj je do kraja svake godine uključiti barem do 5 korisnika u proljetnom razdoblju te još do 5 na jasen, kako bi do kraja svake godine bilo uključeno ukupno oko 30 korisnika s oko 40 volontera/mentora. Sve zainteresirane će se uključivati najprije na grupne radionice, a onda u individualan rad, dok se obzirom na financijske mogućnosti i kapacitiranost nastoji uključiti barem 5 novih korisnika te održavati broj sudionika koji su uključeni ranijih godina.

Osim temljenog Aktivnosti iz mentorskog programa "Laboratorij životnih vještina Prijatelji" koje se mogu provoditi i samostalno provodit će se i dodatne aktivnosti:

1. VESELA ŠKOLA KUHANJA ZA MLADE U "NEET" SITUACIJI iz Laboratorija životnih vještina Prijatelji

Cilj je stjecanje vještina za samostalni život i jednostavne poslove u kuhinji te osposobiti sudionike za temeljne vještine kuhanja za vlastite potrebe i potrebe obitelji. Program i plan

rada: 50 sati rada u praktikumu za kuharstvo – naučiti spremati: čaja i kavu, pripremiti jela od tijesta, jela od jaja, pripremiti juhe, tjestenine i gulaš, kašice i slatka jela, kao i jela od krumpira i mesa.

Provodit će se i dalje u partnerstvu s Narodnim učilištem - ustanovom za obrazovanje i kulturu u Rijeci, što se do sada provodilo od 11. 2016. do ožujka 2018. Cilj je osigurati i suradnju s Ugostiteljskom školom kako bi se i u okviru rada Škole organiziralo uključivanje ciljne skupine. Mladi s teškoćama su izuzetno zainteresirani za ovu aktivnost, dobro usvajaju nove vještine i vrlo su zadovoljni. **Planira se organizirati svake godine barem još jedan ciklus s barem jednom grupom korisnika, a ovisno o financijskim mogućnostima.**
Ciljevi unaprjeđenja ove aktivnosti jesu: osigurati i dalje financiranje radnih asistenata kako bi ih umjesto studenta mogli pratiti na ovu aktivnost te sredstva za provedbu barem jednog ciklusa godišnje.

2. "IDEMO PLIVATI" za prioritetnu skupinu mladih - NEET iz Laboratorija životnih vještina Prijatelji

Kroz igru u vodi razvijamo zdrave navike bavljenja fizičkim aktivnostima, smanjujemo predrasude zajednice o djeci i mladima s teškoćama u razvoju, a posebno onih s teškoćama u uspostavljanju socijalnih odnosa i različitim psiho motoričkim teškoćama, uspješnije savladali svakodnevne životne zahtjeve, održava se zdravlje, stvaraju se mreže novih prijatelja (druga djeca i mladi, te studenti i njihovi prijatelji) pa ova aktivnost postaje zaštitni faktor za djecu i mlade s teškoćama s ciljem prevencije društvene isključenosti. ovu aktivnost provodimo već 3 godinu i nastavljamo s ovom aktivnosti.

U planu je oblikovati najmanje dvije grupe i dalje kao u 2017., ili miješane ili dvije odvojene grupe za djecu i mlade iz obrazovnog sustava i grupu za mlade u NEET situaciji. U planu je na početku nove školske/akademske godine tražiti još jedan termin, ukoliko se bude oblikovala još jedna grupa, treća grupa. Zamjena za dosadašnju vrlo uspješnu voditeljicu (iz osobnih razloga pauzira dio 2017. godine), je bivša volonterka i mentorica, sada mag. prim.ed., koja preuzima vođenje ove aktivnosti. Cilj je da se i ona osposobi za terapijski Halliwick koncept, pa će se pokušati osigurati osposobljavanje iz raznih izvora.

3. "Terpijsko jahanje" i vrtlarenje na Ranču Anđeli, Bregi u suradnji s Udrugom osoba s invaliditetom Grada Opatije

Terapijsko jahanje i vrtlarenje je prepoznato kao učinkovito za razvijanje motorike i kognitivnih sposobnosti, pa smo u suradnji s Udrugom osoba s invaliditetom Grada Opatije započeli u 2016. godine organizirane odlaske na Ranč Anđeli. Nastavljamo ovu suradničku aktivnost i dalje u ovom razdoblju, organiziranim odlascima na Ranč, najmanje 1 u dva tjedna, kako bismo uspostavili redovitost u provedbi ove aktivnosti.

Aktivnost je za naše korisnike besplatna, kao što je aktivnost Vesele škole kuhanja za korisnike ove udruge također besplatna, kao i troškovi mentorskih parova za korisnike. Ovisno o godišnjim dobima, započinjemo s radovima i aktivnostima u prirodi oko Ranča. Započeto ispitivanje mogućnosti za najam državnog zemljišta u sklopu inicijative urbanih vrtova (najam od Grada Rijeke), u naseljima do kojih je zemljište dostupno gradskim javnim prijevozom. pa je cilj osigurati više urbanih vrtova te kroz radno - okupacijske aktivnosti ozeleniti grad.

2. strateški cilj: Stvarati model praćenja djece i mladih s teškoćama, s osnovnim elementima strukture:

2.1. KOORDINACIJA ZA PRAĆENJE MLADIH S TEŠKOĆAMA U "NEET SITUACIJI" RADI OBLIKOVANJA MODELA PRAĆENJA I UKLJUČIVANJA U SVIJET RADA

Kako bi obuhvatili svu raznolikost potreba mladih s teškoćama u razvoju te spriječili

njihovu društvenu isključenost započeli smo na umrežavanju dionika koji će činiti koordinaciju. Udruživanjem u koordinaciju za praćenje mladih s teškoćama, koja će biti sastavljena od predstavnika ključnih dionika koji u okviru svoje djelatnosti mogu doprinijeti poboljšanju društvenog položaja mladih potaknut ćemo zajednicu da obuhvatnije promišlja društveno uključivanje naše ciljne skupine. Preliminarne sastanke smo imali s: Primorsko goranskom županijom, Upravnim odjelom za socijalnu politiku i mlade, Centrom za savjetovanje u zajednici Izvor, Edukacijsko rehabilitacijskim fakultetom i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Ugostiteljskom školom Opatija, Narodnim učilištem - ustanovom za obrazovanje i kulturu, Graditeljskom školom za industriju i obrt i dr. udrugama.

Cilj je uspostaviti formalnu suradnju kako bi se oblikovala koordinacija obavezno s PGŽ, Gradom Rijekom, Centrom Izvor, drugim srednjim školama i partnerima te Centrom za socijalnu skrb.

Započeli smo prikupljanje podataka za osnovne elemente modela praćenja na početku programa imaju sljedeći strukturu:

1. izrada baza podataka o ciljnoj skupini mladih: "baza vještina", "baza poslova"
izrada baze podataka o društveno odgovornim gospodarstvenicima: "bijela lista poslodavaca" senzibiliziranih na zapošljavanje mladih s teškoćama
izrada baze podataka inkluzivnih obrazovnih ustanova: "bijela lista škola"
izrada baze podataka o socijalno osjetljivima gradovima i općinama u županiji – bijela lista gradova i općina.

2.2. BAZA VJEŠTINA I BAZA POSLOVA

Cilj oblikovanja baze podataka s popisom vještina i poslova koje imaju mladi ciljne skupine je imati popis stečenih kompetencija mladih iz programa kako bi olakšali zapošljavanje i rad ciljne skupine, ukazali poslodavcima na vrstu i opseg poslova koje mladi ove ciljne skupine mogu raditi.

Cilj je za ovo strateško razdoblje nastaviti unaprjeđivati bazu s novim vještinama za postojeće i izraditi popis za novih 10 do 20 korisnika.

2.3. BAZA INKLUZIVNIH OBRAZOVNIH USTANOVA – BAZA ŠKOLA – BIJELA LISTA ŠKOLA

Cilj je prikupiti podatke za evidenciju o srednjim školama u kojima se školuju učenici s teškoćama, njihov broj, zanimanja koja stječu po završetku obrazovnih programa i to ne samo u posebnim razrednim odjelima, prema prilagođenim programima, nego i evidenciju o položaju učenika s ne/dijagnosticiranim teškoćama u onim školama u koje su upisani temeljem preporuke profesionalne orijentacije ili niskog obrazovnog uspjeha; senzibilizirati škole na probleme dijagnosticiranih i nedijagnosticiranih teškoća, ne samo u razvoju, nego i u učenju te poremećajima u ponašanju

- analiza društvene uključenosti, "Bijela lista škola": one škole, koje provode inkluzivno obrazovanje, brinu o učenicima koji imaju evidentne teškoće, bez obzira imaju li ili ne rješenje nadležne službe.

Cilj je početkom svake nove školske godine započeti rad na ovim ciljevima. Do sada smo prikupili podatke iz Ureda državne uprave unazad 4 godine o broju učenika s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama.

2.4. BAZA DRUŠTVENO ODGOVORNIH POSLODAVACA senzibiliziranih na zapošljavanje mladih s teškoćama – BIJELA LISTA POSLODAVACA

Cilj je zapošljavanje mladih s teškoćama - popis poslodavaca koji su senzibilizirani ili će se senzibilizirati tijekom provedbe programa Prijatelji; temeljem evidencije ukazati primjere dobre prakse ali i educirati poslodavce za mogućnosti rada mladih s teškoćama, kako bi našli poslovne procese u kojim bi mladi naše ciljne skupine mogli raditi; širiti

mrežu društveno odgovornih poslodavaca - "bijela lista poslodavaca", poslodavci i poslovi koje je moguće obavljati u tim tvrtkama, a primjereni su za mlade s teškoćama

- senzibilizirati i educirati poslodavce kao bi zapošljavali ovu skupinu mladih.

Do sada se 1 korisnik zaposlio na Parkovima na poslovima održavanja komunalnih površina, te 1 korisnica na poslovima čišćenja poslovnih prostorija. Do kraja 2017. cilj je uspostaviti suradnju s ovom tvrtkom i drugima radi posredovanje u zapošljavanju i pružanju potpore poslodavcima, 1 sudionika mentorskog programa se zaposlio u tvrtkama u skladištima, a 1 korisnica u kuhinji na pomoćnim poslovima.

Suradnik tvrtka BM Plast je odlično surađivao, isporučio poluproizvode (čepove) koji su korisnici sklapali i oduševljeno prihvatili pa nastavljamo i dalje s ovom aktivnosti. Za uslugu sklapanja dobivamo naknadu prema isporučenoj robi. Cilj je povećati suradnju te omogućiti intenzivnije radne aktivnosti za ovu vrstu poslova.

2.5. BAZA SOCIJALNO OSJETLJIVIH JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE – BIJELA LISTA GRADOVA U OPĆINA I ŽUPANIJE

Kako bismo dijelili primjere dobre prakse u JL(R)S i potakli na stalna ulaganja cilj je:

- prikupljati podatke o mjerama i ulaganjima, modelima te načinima prevencije društvene isključenosti ove skupine, popis gradova i općina na teritoriju naše županije, prvenstveno, onih koje su posebno osjetljive na djecu i mlade s teškoćama, prikupiti sve modele dobre prakse, kako bi PGŽ postala primjer dobre prakse drugim županijama, a poseban je cilj promocija mentorskih programa kao modela kontinuirane i učinkovite društvene skrbi - "bijela lista JLS", lista gradova i njihovih modela skrbi.

U narednom razdoblju cilj je oblikovati upitnik – obrazac o ulaganjima i započeti s intervjuima s djelatnicima gradskih i općinskih uprava radi prikupljanja podataka o modelima ulaganja.

Odgovorne osobe: Programski tim

II Programi u području unaprjeđenja socijalnih usluga za ranjive skupine (mlade osobe s invaliditetom, mlade s teškoćama u razvoju (intelektualnim teškoćama, ADHD, iz spektra autizma, mentalnim bolestima i dr.)

Unaprjeđenje i održavanje stečenih kompetencija primarne ciljne skupine (socijalnih i radnih) razvijamo kroz programe unaprjeđenja socijalnih usluga i to pružanja usluga poludnevnog radnog boravka i savjetovanja, prvenstveno. Sukladno ovoj svrsi djelovanja, prioritetni strateški ciljevi se realiziraju kroz projekt "Priprema, pozor, radim! i druge slične projekte i programe. U ovom području (razvijanje socijalnih usluga) definiran je strateški cilj broj 3.

3. strateški cilj je stvoriti preduvjete za radno-okupacijski poludnevni boravak za osposobljavanje i radne aktivnosti ciljne skupine te uskladiti s mjerilima i kriterijima za pružanje socijalnih usluga.

Ovaj strateški cilj se realizira kroz projekt "Priprema, pozor radim!" koji započeo u 12.2017. godine, a nastavak je pilot projekta "Za rad spremni!" kojeg je financiralo Hrvatski zavod za zapošljavanje, kroz koji se zapošljavalo 3 radna asistenta.

3.1. Projekt PRIPREMA, POZOR, RADIM!

U skladu s načelima UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Zakona o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2007_06_6_80.html, primjenjujemo osnovna načela:

- (a) poštivanje urođenog dostojanstva, osobne autonomije uključujući slobodu osobnog izbora i neovisnost osoba
- (b) nediskriminacija
- (c) puno i učinkovito sudjelovanje i uključivanje u društvo
- (d) poštivanje razlika i prihvaćanje osoba s invaliditetom kao dijela ljudske raznolikosti i čovječnosti
- (e) jednakost mogućnosti
- (f) pristupačnost
- (g) jednakost između muškaraca i žena
- (h) poštivanje razvojnih sposobnosti djece s teškoćama u razvoju i poštivanje prava djece s teškoćama u razvoju na očuvanje vlastitog identiteta.

U skladu s tim načelima svaku osobu podupiremo na punu uključenost u zajednicu u kojoj žive, orijentirani na potrebe svake mlade osobe zasebno, uz uključivanje cijele zajednice.

U skladu s Nacionalnom strategijom izjednačavanja mogućnosti osobama s invaliditetom 2017- do 2020. koja predviđa u Poglavlju „Život u zajednici, Mjera zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada – aktivnost: Uspostaviti sustav podrške programu radnih asistenata i sustav praćenja primjene usluge stručne podrške na radnom mjestu, osiguravamo uvjete za radno-okupacijski dnevni boravak i radne aktivnosti na otvorenom tržištu rada!

„Zapošljavanje uz podršku zagovara pravo na rad, poštivanje ljudskog dostojanstva i pruža mogućnost socijalnog i gospodarskog uključivanja osoba s invaliditetom u zajednicu“. (Udruga za promicanje inkluzije i Centar za inkluziju i socijalne usluge, 2015:str.5)

Financira za 2017/2018: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
Partneri: Primorsko-goranska županija, <https://w.w.w.ggz.hr>, i Udruga osoba s invaliditetom Grada Opatije, <http://w.w.w.uoigradaopatije.hr>

Suradnici: Centar za inkluzivne radne aktivnosti (CIRA), <https://w.w.w.cira.hr/hr/> i izvoditelji edukacije za radne asistente: Centar za obrazovanje odraslih (COO) Validus, <http://coovalidus.hr>, te BM Plast d.o.o.

Kratkoročni cilj: stvoriti preduvjete za pružanje socijalne usluge “radnog dnevnog boravka”
Dugoročni cilj: stvoriti platformu za provedbu radnih aktivnosti i zapošljavanje/rad osoba s invaliditetom.

Neki od ciljeva projekta:

- Smanjiti društvenu isključenost skupine mladih s teškoćama u razvoju i psihosocijalnom funkcioniranju izvan sustava obrazovanja i osposobljavanja i rada (u NEET situaciji) i općenito mladih iz skupine nezaposlenih
- Osigurati model društvene radne podrške mladima s teškoćama kako bi spriječili njihovu društvenu isključenost osposobljavajući ih za jednostavne poslove u radionici/praktikumu u udrugama i na otvorenom tržištu rada - "radno okupacijski dnevni boravak"
- Oblikovati inovativni model zapošljavanja mladih s teškoćama (osobe s invaliditetom i/ili psihosocijalnom funkcioniranju) uz potporu te uspostaviti koordinirani sustav potpore – uvođenje novog "modela zapošljavanja uz potporu" kroz društveno poduzetništvo

Sudionici/korisnici:

1. Mladi s intelektualnim teškoćama i drugim teškoćama, poput ADHD-a, iz spektra autizma i dr., mladim osobama s invaliditetom izvan obrazovanja, osposobljavanja i rada (u NEET situaciji) - osposobljavanje za rad uz podršku radnih asistenta - uključit ćemo min 10 mladih
2. Mladi nezaposleni do 30 godina željnim učenja i rada u poticajnom okruženju – uključit ćemo od 5 do 10 mladih
3. Poslodavci koji zapošljavaju osobe s invaliditetom i/ili s teškoćama u psihosocijalnom funkcioniranju – uključit ćemo min. 3 poslodavca

Radno-okupacijske aktivnosti koje će se provoditi:

1. aktivnosti za mlade s teškoćama: eko vrt u Viškovu i drugdje u Gradu Rijeci, slaganje plastičnih dijelova predmeta, izrada ukrasno-uporabnih predmeta, rekreativno terapijsko plivanje, radovi na ranču Anđeli, terapijsko jahanje i drugo
2. osposobljavanje za od 5 do 10 mladih nezaposlenih (za sada, a kasnije i više) za rad s mladima s teškoćama, za poslove „radnih asistenata“, a odabrane osobe se upućuju na osposobljavanje za "asistente za zapošljavanje/rad s osobama s invaliditetom uz podršku" u Centru za osposobljavanje odraslih Validus iz Zagreba (uvjerenje o osposobljavanju se upisuje u e-radnu knjižicu), prednost pri zapošljavanju kroz projekte u DIP-u na radnom mjestu "asistenta/ice osobama s invaliditetom u zapošljavanju/radu uz podršku obuhvaćaju poslove individualno prilagođene podrške osobama s intelektualnim teškoćama i/ili psihosocijalnim teškoćama na radnom mjestu i/ili u radno okupacijskim aktivnostima
Voditeljica projekta Marta Berčić, prof., koordinatorka radno-okupacijskih aktivnosti: Ivana Keller, mag./ing. Ekološke poljoprivrede

Pravni okvir za provedbu:

Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom ("Narodne novine" broj 157/13., 152/14.)

Pravilnik o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom ("Narodne novine" broj 44/14., 2/15.)

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom ("Narodne novine" broj 44/14., 97/14., 2/15.)

Pravilnik o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom ("Narodne novine" broj 44/14., 2/15.)

Pravilnik o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom ("Narodne novine" broj 44/14., 2/15., 13/15., 113/16., 116/17.)

Pravilnik o zaštitnim radionicama i integrativnim radionicama za zapošljavanje osoba s invaliditetom ("Narodne novine" broj 44/14., 2/15.)

Standardi usluga profesionalne rehabilitacije

3.1. Specifični ciljevi za ovo područje su i:

- uključiti i druge ranjive skupine (mladi s sindromom Down i dr.)
- povezati se s drugim organizacijama (udrugama, ustanovama i sl.) kako bi stvorili mrežu stručnjaka radi uspostave mobilnog tima, diseminirali rezultate programa koje provodimo, te uključili više korisnika

- osigurati financijska sredstva za zajedničku provedbu programa za širok spektar marginaliziranih skupina, posebno mladih s teškoćama.

U nastavku je procjena godišnjih potreba za provedbu strateškog cilja 3. sačinjena temeljem troškova i potreba za provedbu projekta Priprema, pozor, radim!. odnosno za temeljeni program. Ostali troškovi će se planirati obzirom na realne troškove mreže organizacija na novim projektima (iz natječaja ESF i dr.).

Tablica 1. Financijski plan za provedbu projekta u 2018. osigurano/potrebe/prijave

Aktivnosti	Osigurano u kn	Izvor	Potrebno god/ kn/osoba
Plaća za koordinatoricu radno okupacijskih aktivnosti (I.K.), pola radnog vremena	40.000	MDOMSP i vlastiti izvori (gospodarska djelatnost, donacije)	48.000
Plaća za voditeljicu projekta, pola radnog vremena	41.000	MDOMSP i vlastiti izvori (gospodarska djelatnost, donacije)	50.000
Naknada za tečajeve izrade ukrasno uporabnih predmeta za 2 osobe (P.Š. i F.B.), autorski ugovor	2.000	MDOMSP i vlastiti izvori (gospodarska djelatnost, donacije)	3.000
Naknada za osposobljavanje mladih nezaposlenih osoba (20 sati, 10 predavanja+10 vježbe)	3.000	MDOMSP (gospodarska djelatnost, donacije)	5.000
Naknada za tečajeve na Ranču 1 osoba	4.000	MDOMSP (gospodarska djelatnost, donacije)	10.000
Grafička priprema i tisak 300 letaka za provedbu kampanje, 300 za vidljivost projekta, 2 banera	2.000	MDOMSP (gospodarska djelatnost, donacije)	3.000
Putni troškovi, smještaj, džeparac za 2 osobe za osposobljavanje za stručnu uslugu potpore u radu za osobe s invaliditetom	4.800	MDOMSP (gospodarska djelatnost, donacije)	5.600
Stručno osposobljavanje za stručnu uslugu potpore u radu za osobe s invaliditetom (radni asistent)	7.800	MDOMSP (gospodarska djelatnost, donacije)	7.800
Putni troškovi za korisnike	250	MDOMSP (gospodarska djelatnost, donacije)	3.000
Materijal za provedbu aktivnosti	1.000	(gospodarska djelatnost, donacije)	3.000
Neizravni troškovi:	4.000	MDOMSP (gospodarska djelatnost, donacije)	9.000
1. najam			
2. Režijski troškovi	3.000		6.000
3. Naknada knjigovodstvenom servisu	1.000		7.000
4. financijske naknade	0	MDOMSP gospodarska djelatnost, donacije	2.000
5. uredski materijal	0	MDOMSP gospodarska djelatnost, donacije	1.000
ukupno:	117.000	ukupno potrebe:	163.400

3.2. specifični cilj u području sprječavanja socijalne isključenosti i razvoja socijalnih usluga je održati kontinuitet provedbe ovih temeljnih programa (mentorski i radno-okupacijski program)

Posebno je važno u narednom razdoblju osigurati kontinuitet provedbe ova dva programa (mentorski program i radno okupacijski program) jer su povezani iz aspekta održavanja i zadržavanja kompetencija ciljnih skupina. Cilj je osigurati uvjete za održavanje kontinuiteta u

provedbi svih aktivnosti iz mentorskog programa Laboratorija životnih vještina Prijatelji, kako bi sudionici bili najprije uključeni u zajednicu te se osnažili za daljnje aktivno sudjelovanje u osposobljavanju za rad na jednostavnim poslovima. Posebno je važno da se svi sudionici najprije uključe u mentorski programa, a tek nakon vidljivih postignutih rezultata postepeno uključe i u radno-okupacijski program "Priprema, pozor, radim!"

III Program "Laboratorij životnih vještina Prijatelji" - modul 2.

4. strateški cilj u području sprječavanja socijalne isključenosti djece i mladih iz obrazovnog sustava je unaprjeđenje i razvoj aktivnosti koje čine preventivni program sprječavanja rizičnog ponašanja djece i mladih

Ovaj strateški cilj prvenstveno se realizira kroz aktivnosti planirane u programu Laboratorij životnih vještina Prijatelji - modul 2.

Ovaj modul mentorskog programa ima veći naglasak na organizaciju slobodnog vremena, kroz igru, a djeluje kao preventivni program, a "starije" mlade (srednjoškolce) se planira postupno uključivanje u mentorski program. kroz ovaj modul realizirati će se nekoliko specifičnih ciljeva:

4.1. povećati neposredni rad sa ciljnom skupinom - preventivno djelovanje na ponašanje i razvoj vještina radi socijalnog uključivanja i poticanja razvoja ove skupine
Ovaj strateški cilj se realizira kroz projekte/aktivnosti iz programa:

1. TEMELJNI MENTORSKI PROGRAM:

Za djecu i mlade s teškoćama i drugim rizicima od razvoja odstupajućih ponašanja temeljni mentorski program je prema svojoj strukturi istovjetan kao i u modulu 1. Posebno naglašavamo da se za svakog korisnika planira zaseban plan rada i osobni ciljevi.

Do sada je uključeno 3 do 5 štíćenika koji su upisani u srednju školu u posebne razredne odjele. Rad s njima u ovom programu je otežan zbog razvoja raznih teškoća pojačanih razvojnóm dobi, pa su često na liječenju. Usprkos rjeđim susretima, korisnici su stekli povjerenje i rado sudjeluju u aktivnostima, kada je god moguće.

4.1.1. Specifični cilj za ovu aktivnosti je uključiti još 2 do 3 korisnika iz ove dobne skupine godišnje. Za nove korisnike je potrebno tražiti financiranje na svim natječajima, pa je cilj do kraja ovog Programa osigurati prihode za provedbu aktivnosti za grupu.

2. IGRAJ PRIČU! Dječja integrativna psiho drama, radionice p op oe za djecu

Želimo omogućiti djeci slobodno i nesputano izražavanje vlastitih emocija, odigravanje situacija iz svakodnevnog života kroz spontanu igru, oslobađanje kreativnosti, razumijevanju sebe i drugih ljudi, svojih i tuđih osobina i ponašanja. Svijet mašte pruža spokoj i kreativnost, kroz kreativnu simboliku djeca formuliraju vlastite teškoće i iskušavaju nova rješenja. Kroz stvaranje drame i slobodno i nesputano izražavanje, oslobađanje kreativnosti, razumijevanju sebe i drugih ljudi, svojih i tuđih osobina i ponašanja; grupni oblik rada s djecom koji koristi kreativne aktivnosti za doticaj s djetetovim "unutarnjim svijetom". To je grupna psiho dramska metoda koja se od 60/70 - ih godina primjenjuje u Americi i Europi. Na radionicama dječje psiho drame, u malim grupama od 4 do 8 djece, približno istog uzrasta, jedna do dvije odrasle osobe koje su educirane voditelji dječje psiho drame se igra s djecom različite igre uloga, oblikuje se priča/dramski predložak uz vodstvo voditelja. Aktivnost je za ciljne skupine: za djecu bez teškoća, kao i s različitim oblicima teškoća, djeca pred školu i školskog uzrasta koja imaju emocionalne i/ili ponašajne teškoće, od 5 do 12 godina. Radionice se održavaju u ciklusima od 10 do 12 susreta, a elementi strukture su sljedeći: uvodni razgovor s roditeljima/skrbnicima, uvodni razgovor s djetetom, susreti dječje psiho drame - jednom tjedno, završni susret s roditeljima/skrbnicima, dokumentiranje i analiza susreta. Nakon procjene voditelja, roditeljima se preporuča ili daljnji nastavak ili druge aktivnosti.

4.1.2. Specifični cilj za ovu aktivnost/projekt oblikovati je dvije grupe, za koje će se tražiti financiranje.

3. "IDEMO PLIVATI" za djecu i mlade – rekreativna terapijska slobodna aktivnost za djecu i mlade u vodi

Kako bismo osnažiti sudionike i društvenu zajednicu uspješno uključivanje u svakodnevni život, smanjili predrasude zajednice o djeci i mladima s teškoćama u razvoju, a posebno onih s teškoćama u uspostavljanju socijalnih odnosa i različitim psiho motoričkim teškoćama. Zadovoljno dijete i mlada osoba uspješnije savladavaju nastavne sadržaje, održavaju zdravlje, stvaraju mreže novih prijatelja (druga djeca i mladi, te studenti i njihovi prijatelji), što predstavlja zaštitni faktor kod djece i mladih s teškoćama i prevenira društvenu isključenost. Svaki dolazak je igra u vodi bez prisile.

Ciljne skupine su: djeca i mladi s teškoćama u razvoju i ponašanju - učenici upisani u posebni razredni odjel u OŠ F. Franković i u Centar za odgoj i obrazovanje, te iz drugih škola te mladi s teškoćama iz mentorskog programa s njihovim mentorima/studentima, 8 do 20 djece. Od 2015./2016. Osigurana su dva termina, dva puta tjedno, na Bazenu Kantrida, u malim grupama - aktivnost je strukturirana kao terapija i slobodna igra u vodi, tako da su sudionici visoko motivirani.

4.1.3. Specifični cilj za naredno razdoblje oblikovati 2 grupe (jer imamo 2 termina).

Početak svake nove školske godine planiramo osigurati prijevoz učenika iz škole, jer je to kritični element u organizaciji ove aktivnosti. Voditeljici asistira, a od početka 2017. ju je potpuno zamijenila nova voditeljica, ali joj asistiraju najmanje 1 radni asistent i/ili volonteri. Pokazalo se da grupe mogu biti, radi sigurnosti, ne veće od 5 učenika, obzirom da se radi o djeci i mladima s teškoćama. Za provedbu ove aktivnosti u narednom razdoblju i dalje moramo osigurati financijska sredstva. Cilj je da se roditelje što više oslobodi financijskih davanja, odnosno da aktivnost bude besplatna za djecu u riziku.

5. "STVORI NOVI KADARI!" - kreativna radionica stripa i ilustracije

Kako bi upoznali djecu s izradom strip - ilustracija na zadanoj i slobodnoj temi, upoznavanje procesa izrade stripa i ilustracije (ideja – skice – scenarij – kadriranje - olovka – tuširanje – kolor – finalizacija – objavljivanje), upoznavanje s materijalima (pribor i tehnikama izrade stripa. Posebno će se pažnja posvetiti temi života u zajednici i odnosima u obitelji i među vršnjacima, dječjim pravima i temi "grada", odnosno urbanim temama (ekološkim i sl.); djeca otkrivaju mogućnosti pisanog i crtanog izričaja. Svako dijete može izraziti unutrašnji i vanjski svijet kroz priču, uz vođenje autora specifičnog stripa koji vodi djecu u malim grupama u otkrivanje čudesnih mogućnosti ovog izričaja, kako bi djeca imala priliku kreirati likove bogatih unutarnjih života, različitih životnih iskustva, što održava njihovu maštu, emocije i vrijednosti. razvijanje tolerancije kao temelja civilizacijskog ponašanja i kulture mira, kao i vrednovanje postignutih rezultata. Svaki rad je vrijedan i svakom djetetu se posvećuje puna pažnja, pa će osjetiti ispunjenje i zadovoljstvo nakon kreativnog rada.

Ciljna skupina: djeca osnovnoškolskog uzrasta, učenike do 6 razreda, u grupama do 10 učenika.

Djeca već u ranijoj dobi iskazuju svoj svijet ideja, boja i naziva događaja stvari i pojava. Povezivanjem "kadrova" u priču djeci se omogućuje autonomnost u izražavanju emocija i prepreka s kojima se suočavaju. Kroz igru slaganja kadrova stripa i ilustraciji vlastitih priča otkrivaju svijet odnosa među vršnjacima, pogled na svijet oko djece, sreće i probleme koji okupiraju školarce.

4.1.5. Specifični cilj za ovo područje je povećati broj sudionika te uključiti djecu i "Kvarnersku koloniju stripa i ilustracije" za koju će se tražiti sredstva od raznih donatora.

6. Metoda rada/aktivnosti za djecu i mlade u riziku - "VUNA I JA - PRIJATELJA DVA!"

Ova aktivnost je nastala temeljem iskustva voditeljica P.Š. i B.F. u radu s djecom i mladima u školi u kojoj rade i u na aktivnostima u DIP- u pa se pristupilo izradi programa za izdavanje suglasnosti za provedbu ove aktivnosti u školama kod nadležnog ministarstva. Ova metoda rada ima terapijski i odgojno obrazovni učinak, jer se pokazalo da su djeca s poremećajima u ponašanju i drugim teškoćama vrlo aktivno prihvatila ovu metodu. Učinci se mogu vidjeti u poboljšanim motoričkim osobinama, usvajanju sadržaja odgojno obrazovnog programa i drugo. Učenici su mirniji, povećava im se koncentracija, a obzirom da se radi s vunom koja je otpad te oplemenjuje ju izrađivanjem ukrasno-uporabnih predmeta ova metoda ima osim djelovanja na motoričke, psihofizičke i druge sposobnosti i stanja sudionika, ova metoda doprinosi ekološkoj svijesti te ima odgojno obrazovne učinke. Radi se u grupama do 10 učenika, jednom tjedno ili mjesečno.

4.1.6. Specifični cilj je oblikovati barem 1 grupu u jednoj školi godišnje te provoditi ciklus rada ovom metodom

10. Stručno osposobljavanje odgojnih obrazovnih djelatnika i drugih voditelja koji rade s djecom i mladima radi sprječavanja stigmatizacije djece s manje poznatim obolima u odnosu na svoje vršnjake (kronične bolesti, teškoće u učenju i ponašanju, teškoće u razvoju, loši socijalni uvjeti u obitelji i dr.)

- 1. EPI u vrtiću i školi** – zdravstveno opismenjavanje odgojno obrazovnih djelatnika radi sprječavanja stigmatizacije djece i mladih oboljelih od epilepsije, 5 volontera, 2 ciklusa po 4 sata. Stručni voditelji: prof.dr.sc. Igor Prpić, dr.med., mr.sc. Inge Vlašić Cicvarić, klinička psihologinja, Jelena Begić, bacc.med.teh., koordinatorica Marta Berčić, prof., obrada podataka Bernard Šešo, student psih., obuhvatiti min. 3 do 5 škola u PGŽ
- 1. Dijabetes u školi** - zdravstveno opismenjavanje odgojno obrazovnih djelatnika radi sprječavanja stigmatizacije djece i mladih oboljelih od epilepsije, Stručni voditelj, doc.dr.sc. Srećko Severinski, dr.med., koordinatorica programa Marta Berčić, prof., obuhvatiti min. 3. do 5 škola u PGŽ
- 2. Poremećaji učenja i ADHD** - zdravstveno opismenjavanje odgojno obrazovnih djelatnika radi sprječavanja stigmatizacije djece i mladih s dijagnosticiranim poremećajima učenja, ADHD i sl. Stručni voditelji: prof.dr.sc. Igor Prpić, dr. med., mr.sc. Inge Vlašić Cicvarić, klinička psihologinja i drugi, koordinatorica M. Berčić, obrada podataka Bernard Šešo. obuhvatiti 3 do 5 škola u PGŽ.

4.2. Strateški cilj za planirano razdoblje je nastaviti sve aktivnosti iz preventivnog programa te osigurati financijska sredstva za provedbu kako bi osigurali kontinuitet za provedbu.

4.2.1. Specifični cilj: dobiti suglasnost/verifikaciju za provedbu u školama za sve programe od Ministarstva obrazovanja i znanosti, te stručno mišljenje od Agencije za odgoj i obrazovanje

Tablica 2. Financijski plan za provedbu programa: min troškovi za provedbu/stvarne potrebe/izvori financiranja

Aktivnost	Min potrebe za provedbu u 2018. godini/kn	Izvor	Stvarne potrebe/god./kn
Koordinator/ica programa	55.000	Prijava na natječaj za financiranje PGŽ i Ministarstvo zdravlja	4 sata ugovor o radu 55.000 ili naknada min 20.000
Igraj priču! Naknada za 1 osobu, za 2 ciklusa, ugovor o djelu	2x4000= 8.000	Prijava na natječaj za financiranje Ministarstva zdravlja i vlastita sredstva	10.000 i 1000 za materijal za provedbu
Stvori novi kadar! Za 10 mjeseci za naknadu autorski ugovor	15.000	Prijava na natječaj PGŽ i vlastita sredstva	Za naknade 15.000 kn, Materijal – 500 kn, Promidžba 2.000 kn
Idemo plivati! , studentski ugovor i ugovor o djelu za 10 mjeseci, za 2 grupe (mladi NEET i djeca i mladi u riziku), 2 x tjedno	1. 15.000 2. 15.000	1. prijave na natječaj PGŽ 2. MDOMSP (osigurano 65000)	Za naknade za mlade u NEET situaciji 15.000 kn, za djecu i mlade u riziku 15.000 kn
Vuna i ja – prijatelja dva! 1. odgojno obrazovna metoda rada s djecom i mladima u riziku (radionice filcanje vune) - 1. naknade za voditeljice+materijal za min 2 škole	1. 10.000x škole=20.000 kn 2. 1.500	Prijava na natječaj za Ministarstvo obrazovanja i znanosti	3 škole 30.000 za 2 osobe, 3.000 za materijal
Stručno osposobljavanje za odgojno obrazovne djelatnike: 1. EPI u vrtiću i školi (ugovori o djelu (4 osobe, 2 ciklusa) organizacija i promidžba 2. Dijabetes u školi, naknade (1 osoba) i troškovi organizacije i promidžbe 3. Poremećaji učenja i ADHD 4. Poremećaji ponašanja	1. 20.000 2. 4.000 3. 20.000 4. 20.000	Prijava na natječaj PGŽ i Ministarstvo zdravlja	1. min za 5 škola godišnje, 80.000 2. min. 5 škola godišnje, 30.000
Ukupno za 2018. min. za provedbu	193.000	PGŽ i ostali izbori	268.500

5. strateški cilj je razvijati djelovanje i aktivnosti iz područja društvenog poduzetništva kroz gospodarsku i drugu djelatnost

Ovaj cilj je definiran već u svim programima koje se provode pa je u 3. godini programa LŽVP definiran kao "uspostava raznih oblika rada iz područja društvenog poduzetništva". Upravo je društveno poduzetništvo područje koje može biti produktivno za osiguravanje platforme za rad/zapošljavanje osoba s invaliditetom. Kroz razvoj gospodarske djelatnosti a posebno pružanja intelektualnih usluga, usluga edukacije i savjetovanja, strateškog planiranja, izrada studija, analiza marketinških ulaganja i sl. Osim toga, pružanje usluga izrade ukrasno - uporabnih predmeta, usluga sklapanja poluproizvoda, deklaracija i sl.

5.1. specifični cilj ovog područja je formalno usklađivanje Statuta udruge u skladu s odredbama Strategije razvoja društvenog poduzetništva.

Kako je suradnja sa Zadrugom za etično financiranje započela već u 2017. godini poslove oko usklađivanja Statuta i poslovanje će se ustupiti ovoj Zadruzi. Očekuje se da će se do kraja 2018. godine formalno uskladiti sa Strategijom razvoja društvenog poduzetništva te izraditi poslovni plan. Osim toga cilj je intenzivnije povećati vidljivost usluga koje udruga može pružiti na otvorenom tržištu u cilju razvoja društvenog poduzetništva.

6. strateški cilj odnosi se na područja djelovanja koja doprinose svim ostalim ciljevima a to su: povećanje sudjelovanja u zajednici, kroz inkluzivno volontiranje i dr. jačanje kapaciteta udruge, jačanje vidljivosti.

Kako bi naši mladi u NEET situaciji (mladi s invaliditetom, s teškoćama u razvoju i poremećajima učenja i ponašanja) što više sudjelovali u zajednici u kojoj žive te stekli što više prilika za sudjelovanje u zajednici, potičemo inkluzivno volontiranje, sudjelovanje u humanitarnim akcijama i drugim projektima u organizaciji drugih organizacija civilnog društva, ustanova ili drugih organizacija. Neke aktivnosti u kojima planiramo sudjelovati:

- 2018. i dalje - Sajam poslova, u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na kojem ćemo predstaviti naš rad i prodavati izrađene ukrasne predmete
- 2018. i dalje: "Homo si teć!", Rijeka, sportsko humanitarna manifestacija, u partnerstvu s Regionalnim info centrom za mlade Rijeka, volonteri i korisnici će volontirati na određenim dionicama
- 2018. i dalje: Festival udruge – Gledaj u (u)druge!, svibanj
- druge aktivnosti promocije i prezentacije stručnog rada na mentorskim programima (simpoziji kongresi, edukacije za mlade i slično) – Simpozij udruge socijalnih pedagoga - predstavljanje mentorskog programa i izvannastavne aktivnosti "Vuna i ja – prijatelja dva!" i slično, svake godine
- edukativni izlet u park prirode Učka (ranč Anđeli i druga mjesta)
- organiziranje novih aktivnosti, poput aktivnosti prema konceptu "doživljajne pedagogija"
- tisak priručnika za projekt "Vuna i ja – prijatelj dva!"
- tisak slikovnica koju oslikavaju štice u skladu s predloškom pripovjedača
- educirati naše stručne voditeljice u skladu s potrebama programa (edukacija za školu kibernetike, edukacija radnog terapeuta, za art terapeuta i dr.)
- druge aktivnosti za stjecanje radnih vještina: radovi u suradnji s Parkovi plus, suradnja s udrugama i drugo
- prijava na natječaje za financiranje kao nositelji ili partneri, najmanje iz državnog proračuna, barem 1, iz proračuna JLRS. barem 1, iz privatnih donacija i sl.

Odgovorne osobe: Programski tim i zaposlenici koji odgovaraju poslovima na kojima su zaposleni.

7. strateški cilj odnosi se na područje OSPOSIBLJAVANJA DJECE I MLADIH ZA AKTIVNO GRAĐANSTVO

1. osnaživanje (osposobljavanje) sudionika u procesima donošenja odluka

Cilj je provoditi aktivnosti kojima se djeca i mladi osposobljavaju za aktivno građanstvo te sudjelovanje u procesima donošenja odluka, u skladu sa ciljevima iz Statuta. Temeljem iskustva i istraživanja koje je provodila članica DIP-a, u suradnji s drugim udrugama iz ovog područja najvažnija područja su:

- osposobljavanje članova savjeta mladih za rad
- izrada i potpora u donošenju programa za mlade (izrada metodologije i provedba programa)
- osposobljavanje mladih za aktivno sudjelovanje provedbom projekata za mlade kojim se rješavaju konkretni problemi u zajednici te osposobljavanjem za pojedina područja javnog zagovaranja interesa mladih

- suradnja s drugim udrugama i institucijama na provedbi projekata u skladu s ciljevima djelovanja DIP-a.

U 2018. godini i dalje će nastaviti suradnju na Sporazumu o suradnji s Gradom Labinom i Gradom Poreč te Istarskom županijom te drugim JP(R)LS radi osposobljavanja mladih i donositelja odluka za aktivno sudjelovanje mladih u procesima odlučivanja i to:

– osposobljavanje radne skupine i članova savjeta mladih za izradu akcijskog plana za implementaciju Lokalnog programa za mlade, kako bi Savjet mladih mogao uspješno pratiti provedbu LPM. Kroz ove radionice strateškog planiranja nastavlja se suradnja s udrugom mladih Alfa Albona i Gradom Labinom i drugim JLS

- osposobljavanje drugih savjeta mladih i radnih skupina posebno na razini JP(R)S, a posebno nastaviti suradnju s Istarskom županijom čiji Regionalni programa za mlade je DIP izradio, te Primorsko-goranske županije i drugih županija.

7.1. Strateški cilj za 2018. i dalje je osposobljavati radne skupine za izradu akcijskog plana za implementaciju lokalnih programa za mlade, izrade programa rada savjeta mladih i dr. kako bi se moglo implementirati ciljeve kroz procedure (prvenstveno natječaj za javne potrebe) prioritete iz programa, za 2018. i dalje

2. JAVNO ZAGOVARAČKE I DRUGE AKTIVNOSTI ZA UNPRIJEĐENJE ŽIVOTA SKUPINA DJECE I MLADIH TE OSPOSABLJAVANJE ZA AKTIVNO SUDJELOVANJE

U narednom razdoblju se planira provoditi i sljedeće projekte za koje se tražilo ili će se tražiti financiranje:

1. projekti kojim je cilj javno zagovaranje interesa mladih radi unaprjeđenje života mladih

Prijavit će za financiranje i drugi projekti sličnog tipa radi poticanja mladih u zagovaranju javnih interesa mladih, a prema potrebama i mogućnostima DIP-a. Za financiranje ovih projekata tražit će se sredstva na natječajima Grada Rijeke i PGŽ, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

2. projekti kojima je cilj osposobljavanje mladih za aktivno sudjelovanje:

7.2. Strateški cilj za programsko razdoblje je prijaviti za financiranje i provoditi projekte koji imaju sljedeće specifične ciljeve:

1. osposobljavanje mladih za provedbu komunikacijskih kampanja, kao jedne od strategija zagovaranja interesa mladih
2. osposobljavanja mladih za stjecanje kompetencija potrebnih za aktivno sudjelovanje - prvenstveno komunikacijske vještine
3. osposobljavanje mladih i uključivanje mladih u Cikluse strukturiranog dijaloga na EU, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini
4. sudjelovanje volontera i članova te drugih mladih u projektima drugih udruga u aktivnostima za osposobljavanje za aktivno sudjelovanje
5. poticanje mladih na stjecanje obrazovnih i stručnih kompetencija kroz uključivanje u društveno korisno učenje (izvannastavne aktivnosti – kroz volontiranje), projekti kojima se potiče volontiranje, kao oblik sudjelovanja u zajednici.

7.2.1 Strateški ciljevi koji se odnose na provedbu projekata izrade strategija ili programa za mlade, osposobljavanja za izradu akcijskih planova te provedba primijenjenih istraživanja čiji rezultati doprinose rješavanju problema djece i mladih

Kako je u djelatnost DIP - a i izrada studija i elaborata odnosno strategija i programa koji doprinose rješavanju i zadovoljavanju potreba djece i mladih, planira se nastavak suradnje s Istarskom županijom, jedinicama lokalne i regionalne samouprave kako bi provodili u suradnji, primijenjena istraživanja, odnosno prema iskušanoj metodologiji nastavili izradu programe za mlade, ali i djecu.

7.2.1.1. Specifični ciljevi su:

1. uspostaviti suradnju s drugim jedinicama lokalne i regionalne samouprave kako bi se pokrenula izrada programa za mlade – nastavak rada na implementaciji Regionalnog programa za mlade Istarske županije
2. provesti barem jedno istraživanje iz područja javnih politika za mlade u suradnji s drugim udrugama
3. uspostaviti suradnju s drugim institucijama kako bismo pokrenuli primijenjena istraživanja o djeci i mladima.

Strateški ciljevi za jačanje kapaciteta organizacije

1. Vidljivost

Kako bismo povećali vidljivost, informirali javnost, jače se povezali s drugim organizacijama, DIP će u narednom razdoblju raditi na:

1. Izradi publikacija, letaka i plakata, banera i slično radi informiranja javnosti o programima i projektima koje provodimo : izrada i tisak priručnika za izvannastavnu aktivnost "Vuna i ja prijatelja dva!" i dr.
2. aktivno sudjelovati kao partneri, suradnici i sudionici na projektima drugih, a u skladu sa ciljevima
3. provoditi projekte i programe te aktivnosti u suradnji s drugim organizacijama, u skladu sa ciljevima (partnerima, suradnici i drugo)
4. informirati javnost kroz razne medije (snimanje radio emisija, članci, press konferencije)
5. sudjelovati na kongresima i predavanjima, prezentirati različitim institucijama projekte i ciljeve koje zagovaramo.

2. Jačanje ljudskih potencijala

DIP će u narednom razdoblju pokrenuti projekte/unaprijediti postojeći program kroz koje će zapošljavati prvenstveno mlade za potrebe provedbe projektnih i programskih aktivnosti:

1. zapošljavanje:

- zapošljavanje barem 1. koordinatora (voditelja) programa i projekta (Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva – institucionalna potpora)
- zapošljavanje barem 1. administratora (isto)
- zapošljavanje barem 1. koordinatora volontera, kroz mjere za zapošljavanje ili kroz projekte i programe (ESF; Ministarstva)
- zapošljavanje barem 1 voditelja aktivnosti društvenog poduzetništva (ESF, Ministarstva)
- zapošljavanje min. 3 radna asistenta i 1. koordinatorice radno – okupacijskih aktivnosti (ESF, Ministarstva, Nacionalna zaklada)

- zapošljavanje na određeno vrijeme, preko ugovora o djelu ili autorskih ugovora s min. naknadom, pa je potrebno osigurati više sredstava za naknade za izvoditelje (Ministarstva, ESF, JLP(R)S)

2. stručno usavršavati djelatnike i članove:

- stručno osposobljavanje za koordinatora volontera (1 osoba) - ESF, Ministarstva, vlastita sredstva
- stručno osposobljavanje "Osobno usmjereno planiranje" – licencirana tehnika rada s osobama s invaliditetom 1 osoba, Ministarstva, vlastita sredstva
- stručno osposobljavanje "terapijske tehnike" za stručne suradnice (institut DOM), 2 osobe, Ministarstva, ESF
- drugo stručno osposobljavanje članova za kvalitetniju provedbu programa, u skladu s mogućnostima i potrebama.

3. jačanje održivosti

Cilj je osigurati je održivost na svim razinama, a u narednom razdoblju nastavit će samo procjena sustava kvalitete neprofitnih organizacija koji je započeo tijekom 2017. godine, a koji je izradio SMART.

I dalje će se primati novi članovi prvenstveno mladi te uključivati u sve procese odlučivanja. O konkretnim aktivnostima iz Programa odlučuje Glavni odbor koji se na redovitim sastancima usuglašava oko konkretnih aktivnosti.

Glavni odbor je na svojim sastancima donosi sljedeće odluke: Odluka o korištenju osobnih automobila u službene svrhe, Odluka o financijskom upravljanju i druge odluke koje se tiču operativnog djelovanja.

Program rada sastavila: Marta Berčić i Glavni odbor

Predsjednica: Marta Berčić

23.12.2017.

